



Vlaški gostje na otvoritvi sejma »Tehnika za okolje« - z leve: Marjan Rožič, dr. Marjan Brecej in Marko Bulc. Slika: T. Bratok

# Bogastvo mineralov

Pod pokroviteljstvom Geološkega zavoda je bila v Trzinu VII. mednarodna razstava mineralov in fosilov – Družbeni dogovor o financiranju te tradicionalne razstave sta podpisala tudi obč. skupščina Bežigrad in Geološki zavod

njimi tudi skupščina občine Ljubljana-Bežigrad in Geološki zavod Ljubljana.

Pomen povezovanja, združenega dela in sredstev, koordiniranje poslovnih akcij z društvom prijateljev mineralov in fosilov je v pozdravnem govoru in imenu pokrovitelja poudaril dipl. ing. Peter Grašek: »Viri mineralnega in rudnega bogastva ne smejo biti zgolj skrb profesionalnih geologov, temveč predmet zanimanja široke javnosti, ki jo preskrba teh virov zanima, ker jo njihovo pomanjkanje na ta ali oni način prizadene ali celo ogroža, ki se bori za kontroliranje in racionalno porabo teh virov, za ohranitev okolja, za etične in estetske dobrine...«

Letošnja mednarodna razstava mineralov in fosilov, ki jo je v dnevi od 11. do 13. maja priredilo Društvo prijateljev mineralov in fosilov v Trzinu pod pokroviteljstvom Geološkega zavoda Ljubljana je presegla okvirne individualnih zbirateljskih interesov ter pokazala nove značilnosti širšega družbenega pomena. Vidno mesto doma in v tujini, ki si ga je razstava v teh letih pridobila, ni letos le potrdilo temveč tudi utrdilo spoznanje, da postaja vse pomembnejši člen v odkrivanju in pridobivanju surovin in mineralnih virov.

Razstave se je udeležilo več tisoč obiskovalcev, domačin in tujih strokovnjakov s tega področja, zlasti šolske mladine, za katere so organizatorji letos prvič organizirali strokovno vodstvo. Prav usmerjanje zanimanja mladih na prirodne in surovinske vire, ki lahko v tem največjo eno primernejših zanimanj in zaposlitev kot jih čisto nudi naša vse bolj potrošniško usmerjena družba, je eden od ciljev Društva prijateljev mineralov in fosilov. Društvo pa je v kratkih dveh letih svojega delovanja prikazalo tudi k sistemskemu urejanju in sprejemanju varovalnih ukrepov za zaščito našega narodnega bogastva, h

kontrolirani izmenjavi, predelavi in prodaji in ne nazadnje tudi k reševanju ekoloških problemov naše ožje in širše domovine. Spoznavanje novih lepot in bogastev, ki nam jih nudi naša priroda, krepi in bo krepijo navezanost na domovino in gojilo patriotska čustva posebno v naši mladini. Stiki z ljubitelji in raznimi sorodnimi ustanovami širše Jugoslavije ter medsebojni obiski bodo prispevali k vzajemnemu spoznavanju, izmenjavi izkušenj ter krepitvi bratstva med ljudmi.

Program Društva in razstave odpira vedno širše perspektive s povezovanjem z neposredno družbeno in gospodarsko prakso, z raziskovalnimi ter sorodnimi profesionalnimi ustanovami ter ob stalnem širjenju zbirateljskih, poslovnih in znanstveno raziskovalnih stikov s sorodnimi društvi in ustanovami v svetu.

### ZVEZA REZERVNIH VOJAŠKIH STAREŠIN

# Izpolnili večino nalog

Sestanku je prisostvoval tudi predstavnik vojašnice Ljuba Šerčerja

seminarji in vsemi drugimi aktivnostmi znotraj organizacije, kar redno in uspešno izvajajo. RVS se morajo še bolj angažirati v KS in OZD pri obrambno vzgojni aktivnosti in v aktivnostih v vseh okoljih, kjer člani ZRVS živijo in delajo, in to vse leto. Še posebno nalogo imajo ZRVS pri tesnejšem sodelovanju s šolami vseh stopenj pri izvenšolski obrambni vzgoji in obrambno-vzgojnih aktivnostih mladine, v pripravah, organizaciji in izvajanju obrambnih dni, pri delu obrambnih krožkov, pri organiziranju in izvajanju orientacijskih pohodov, in pohodov po poteh revolucije, kjer so RVS mentorji. RVS sodelujejo tudi pri ustanavljanju in delu streliških društev in krožkov, pri streliških vajah in tekmovanjih. Posebno nalogo imajo RVS pri usmerjanju mladine na vojaške šole in vojaške poklice, pri organiziranju razstav oročja in opreme naših oboroženih sil ter slikovnih razstav o življenju in delu v JLA, ZO, ZRVS in drugih. Vse te akcije se izvajajo usklajeno s KK SZDL v krajevni skupnosti in v OZD. O vseh teh aktivnostih RVS bodo poročali v tovarniških, občinskih in republikaniških glasilih, predvsem v Zbor obččanov, Naši obrambi, in TV – 15 in drugje. Med akcijami bodo preverjali tudi organiziranost ZRVS za sodelovanje v izrednih razmerah. Zaradi števila sodelovanj z vodstvi šol, bodo RVS imeli vpogled v njihove programe in izvajanje, predvsem glede na DS, razvijanje patriotskega, programiranje obrambnih dnitid.

Na zadnjem sestanku predsedstva obč. konference Zveze rezervnih vojaških starešin so kritično pregledali dosedanje delo. Komisija za sklepe, ki je bila izvoljena na redni letni konferenci 4. aprila letos, je ugotovila, da so večino nalog iz obveznega in dodatnega programa realizirali, nekatere pa bodo v kratkem izvršene. Posamezne komisije v občinski in krajevnih organizacijah bodo na svojih prvih sejah obvezno pregledale izvršene naloge z namenom, da bi se čimprej tudi v bodoče bodo posvetili vso pozornost obrambni vzgoji mladine in občanov. Skupaj z DPO bodo pripravili program o skupnih obrambnih pripravah s poudarkom na krajevnih skupnostih, predvsem v smeri družbene samozščite. Finančna sredstva bodo pretežno porabili za učne pripomočke. Prav tako bodo navezali še tesnejše stike med RVS in aktivnimi starešinami in v vojaškimi enotami, predvsem na področju izobraževanja RVS, kot so združene vaje, obisk raznih predvsem specialnih enot JLA in z drugimi. Posebno pozornost bodo še naprej posvečali pasivnim RVS, ki se ne udeležujejo predavanj, seminarjev, reševanja vprašanj iz taktike, topografije in se tudi sicer odtegujejo delu v organizaciji. Te starešine bodo znani po končanih izpiti, ki bodo ZA ZAMUDNIKE ZADNJIČ 17. MAJA LETOS.

Krajevne organizacije so dolžne čimprej narediti sezname tistih RVS, ki bi želeli nastopiti kot mentorji, svetovalci in instruktorji, predvsem pa kot aktivni politični delavci, in te sezname morajo do 15. 6. 79 dostaviti občinski konferenci ZRVS.

V zvezi s podružbljanjem SLO so krajevne organizacije dolžne do 15. 9. 1979 narediti pregled, kakšne organizacije obstajajo v njihovih KS, kot so taborniki, radioamaterji, strelci, planinci in druge. Istočasno je potrebno delegirati v te organizacije posamezne RVS.

Še nadalje si bodo prizadevali sodelovati z obrambnimi organi na raznih območjih in delovnih organizacijah, krajevnih skupnostih, hišnih svetih in drugje. Ugotovili so tudi, da so v večini krajevnih organizacij ustanovili aktivne ZK, vendar se člani premalo sestajajo. Zato so sprejeli sklep, naj v krajevnih organizacijah kjer še nimajo aktivov ZK, le-te čimprej formirajo, da bo zaživel njihovo delo. Prav tako bo potrebno razpravljati o sprejemu novih članov v ZK.

Uspehi na področju izobraževanja RVS so bili letos mnogo boljši od laniških, kar kaže tudi udeležba in uspehi, ki so bili zelo dobri. Posebno pozornost so posvetili letošnji akciji. »Nič nas ne sme presenetiti«. Glede na to, da ima akcija predvsem politično-mobilizacijski pomen, so osnovni organizatorji in usklajevalci aktivnosti organizacije SZDL na vseh ravneh, v OZD pa sindikati. ZRVS kot organizacija in kot posamezniki sodelujejo v tej akciji na vseh ravneh. Ker ima akcija značaj vseljudske politično mobilizacijske in obrambno zaščitne vaje, se lahko vsi delovni ljudje in občani vključijo in sodelujejo pri izvajanju obrambno zaščitnih nalog vse leto. Pri izbiri nalog, je treba posebej poudariti najbolj aktualne naloge s področja SLO in DS, in te so zlasti usposabljanje delovnih ljudi in občanov, zlasti še mladine, za udeležbo v oboroženem boju, za zaščito in reševanje ter preskrbo ogroženega prebivalstva, kakor tudi za opravljanje drugih nalog in ukrepov SLO, ob naravnih in drugih nesrečah ter v drugih izrednih razmerah. Naloge ZRVS v pripravah in izvajanju potekajo v dveh smereh: splošno vojaško usposabljanje ter idejnopolično in strokovno izobraževanje RVS, vključno s preizkusi znanja,

### VARSTVO OKOLJA

# Ekološka razstava na GR

Posvetovanja in predavanja – Več kot 130 razstavljalcev iz 12 držav

kazalo omeniti jugoslovansko posvetovanje na temo Odpadki-surovine, ko so strokovnjaki v več kot tridesetih referatih karseda natančno prikazali in pokazali na možnosti predelave odpadkov, kako ravnati z nevarnimi odpadnimi snovmi, dimnimi plini ter odpadnimi vodami in odpadki pri živinoreji in prehrabni industriji.

Pred kratkim so na Gospodarskem razstavišču, že četrtiltje celodnevne osnovne šole Franceta Bevka občiskali nekateri borci NOV, znani družbeno politični in kulturni delavci: Vida Brest – Majda Peterlin, Marta Pavlina – Brina, Milena Dolenc, Ferdo Godina, Janez Mičinski in Rudi Jančar.

Poleg tega je precej prostora namenjenega za sisteme in priprave, ki omogočajo varčevanje z energijo in obenem zmanjšujejo onesnaževanje okolja. Gre za različne toplotne izolacije, merilne instrumente, regulacijske naprave in sisteme za racionalno uporabo energije. Kot posebno bi veljalo omeniti vrsto demonstracij in še prav posebno tisto, ki zadeva vodikovo tehnologijo v prometu, industriji in gospodinjstvu.

V sklopu raznoterih strokovnih posvetovanj in predavanj, ki so bila v okviru razstave, bi

Razstavo Tehnika za okolje je pripravilo Gospodarsko razstavišče skupaj z Gospodarsko zbornico SRJ, zvezno skupnostjo za varstvo zraka Slovenije in Meteorološkim zavodom Slovenije, Republiškim odborom RK ter Gradbenim centrom Slovenije.

TADEJ BRATOK



Na GR so razstavili star zarjavel avtomobil, kot nekakšen simbol odpadnih surovin, ki čedalje bolj »krasijo« našo okolje. Slika: T. Bratok

Preden so si gostje ogledali razstavo, na kateri je letos sodelovalo več kot 130 razstavljalcev iz 12 držav, je razstavo pozdravila Marjan Rožič in Florjan Regovec, direktor GR.

Kot vsa leta doslej, je razstavo dopolnjevala vrsta posvetovanj in predavanj o nekaterih problemih varstva okolja. Letošnji »ljubljanški ekološki dnevi« so poudarili predvsem problematiko čiste energije, ravnanje z odpadnimi snovmi in varstvo zraka.

### OSNOVNA ŠOLA FRANCETA BEVKA

# Obiskali so nas borci NOV

da manj običajno temo – kruh med partizani. Partizani so bili največkrat lačni, zato jim je košček kruha pomenil pravo bogastvo. Seveda je v razgovoru o kruhu posegel tudi v današnji čas, ko je kruha dovolj in ko pogosto pozabljamo, kaj kruh lačnim pomeni.

vo med partizanskimi enotami kakor tudi s tovarišem Titom in celo z daljno Moskovo.

Pri zgodovini NOV je bila doslej na naših šolah pogosto in bolj poudarjena njena vojna stran, oboroženi boji in spopadi s sovražnikom, veliko je bilo podatkov in nepovezanih dejstev. Premalo pa analize in sinteze, ideja boja in revolucije je bila manj naglašena. V vsestransko spoznavanje NOV in obujanje njenih tradicij skušamo zato vnašati še druga pomembna področja boja – skrb za prehrano in obleko prebivalstva ter partizanov, zdravstvo med NOV, skrb za vzgojo in izobraževanje itd.

Če srečanja z borci so bili hkrati priprava na ekskurzijo sedmošolcev in osmošolcev na Dolenjsko (Turjak, Žužemberk, Baza 20, Zgornji Hrastnik). Na poučnem izletu, ki bo 23. V. 1979, bodo med spremljevalci tudi borci in ga bomo povezali s sprejemom učencev 7. razredov v ZSMS.

V letošnjem šolskem letu so učence in učiteljke celodnevne osnovne šole Franceta Bevka občiskali nekateri borci NOV, znani družbeno politični in kulturni delavci: Vida Brest – Majda Peterlin, Marta Pavlina – Brina, Milena Dolenc, Ferdo Godina, Janez Mičinski in Rudi Jančar.

Naloga šole je, da mladino vzgaja in izobražuje tako, da bo sposobna braniti pridobitve naše revolucije in NOV, da bo sposobna in pripravljena braniti svojo domovino ter nenehno ustvarjati pogoje za svobodno, ustvarjalno in srečno življenje vseh nas.

V program obrambne vzgoje sodi tudi obujanje tradicij revolucije in NOV. Komisija za poglobljanje tradicij NOV pri ZB v krajevni skupnosti Brinje, ki jo vodi tov. Morétti Vera, tesno in zelo uspešno sodeluje s šolo in se vključuje v izvajanje šolskega programa. Del tega sodelovanja so tudi srečanja borcev in aktivistov NOV z učenci šole.

Tematika razgovorov borcev z učenci je bila dokaj pestra ter seveda prilagojena starostni stopnji ter učnim programom za posamezne razrede.

Vodja pariške in skojevske šole v Kočevskem Rogu je bil tov. Godina. O tem je pripovedoval učencem 7. razredov. Ti bodo kmalu postali člani ZSMS, zato smo ob 60-letnici SKOJ uvrstili v program prav razgovor o skojevski šoli in mladincih, ki so jo obiskovali. To srečanje je bilo še posebej zanimivo zato, ker sta bili prisotni tudi dve bivši učenci te šole, tov. Morettijeva in tov. Severjeva, sedaj obe prosvetni delavki in naši krajanki.

Osmošolci pa so se srečali kar z dvema tovarišema. Janez Mičinski, dr. med. in univ. prof., je govoril o partizanskih bolnišnicah, predvsem o bolnišnici Zgornji Hrastnik v Kočevskem Rogu, katere upravnik je bil. Svoje predavanje je popestril s številnimi fotografiskimi posnetki, ki jih je med vojno napravil sam.

Tov. Jančar je pripovedoval o partizanskih delavnicah, še posebej o radiotehničnih ter o radijskih zvezah, ki so partizanskemu vodstvu v Kočevskem Rogu omogočale poveza-